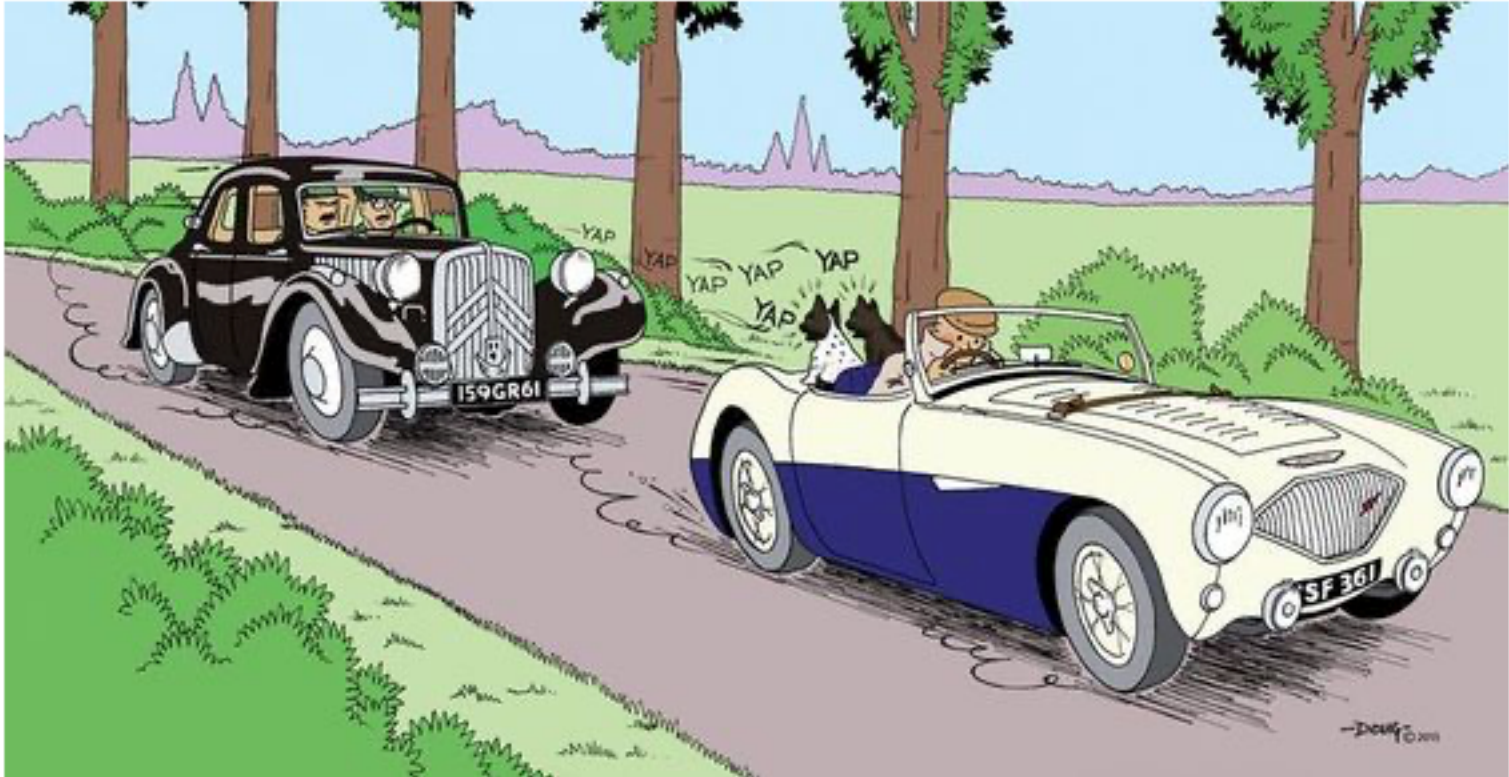

Historia z kotłem w tle

O zabytkowej i nietypowej motoryzacji na okragło od 2014 roku.

BLOG

O BLOGU

NASZ YOUTUBE

CENY PALIW

KALENDARZ PZMOT

GIELDA

ARCHIWUM

Para do podłogi

przez Zbigniew Kluczkowski | 2 listopada, 2024

0 komentarzy

Bracia Stanley budowali parowe automobile z myślą o tzw. „klasie średniej”. W połowie lat 20 – tych w USA istniała jeszcze jedna uznana fabryka, która także budowała parowe pojazdy. Te powstawały z myślą o najbogatszej części społeczeństwa – były drogie i szybkie. Jej właścicielem był Abner Doble a wyprodukowane przez jego manufakturę pojazdy ukazywały się pod jego nazwiskiem – marką Doble. Biznes będący spółką czterech braci (Abnera, Johna, Warrena i Billa) ewoluował z małej fabryki, która należała do ich przodków.

Historia marki Doble zaczęła się w 1909 roku od ... zakupu wraku marki White. W ten oto sposób Abner i jego bracia poznali konstrukcję automobilu napędzanego parą. Projekt pojazdu powstawał 3 lata a w tym czasie fabryka zajmowała się produkcją bojlerów. Pierwszy model marki Doble co prawda przypominał oryginalnego White'a, ale zarówno maszyna parowa jak i „kocioł” były już autorską konstrukcją braci Doble. Młodzi konstruktorzy byli pewni, że ich pojazdem można osiągnąć aż 200 km/h, ale nigdy nie odnotowano próby osiągnięcia tej prędkości.

Abner Doble (1890-1961)

Źródło: The Surrey Vintage Vehicle Society

Pierwszy model marki Doble oznaczono literą A. Niestety z produkcji szacowanej nawet na 10.000 sztuk (!) do końca 1918 roku wyprodukowano zaledwie ... 30 sztuk pojazdu. W zamian za to fabryka zaczęła oferować maszyny parowe do ... samolotów i czołgów co było spowodowane przyłączeniem się USA do I Wojny Światowej. W tym samym czasie pojawił się nowy model B wyposażony w kondensator pary. Wyeliminowano wady poprzednika a wydajny napęd poprawił osiągi – model B od 0 do 60 MPH przyspieszał w ... 15 sekund.

Najbardziej znaną konstrukcją Doble był model E. Jego produkcję rozpoczęto w 1924 roku. Model E był ewolucją wcześniejszych konstrukcji Abnera – najdroższą i najbardziej luksusową. Przy 4-metrowym rozstawie osi należało spodziewać się wręcz królewskiego luksusu – takie też było wykończenie obszernej kabiny tego samochodu. Do napędu użyto niezwykle wydajnej maszyny parowej. W przeciwieństwie do modeli parowych innych producentów cylindry maszyny parowej umieszczono pod podłogą pojazdu co miało zwiększyć bezpieczeństwo.

Podobne teksty: [Sierpień w warsztacie](#)

Model E posiadał 64 litrowy obieg wody i 98 litrowy zbiornik na paliwo (którym była nafta lub parafina) umieszczony w tylnej części nadwozia. Obieg pary miał łączną długość 14 metrów. Za kotłem znajdowały się 4 wydajne pompy wirnikowe, 2 pompy próżniowe, prądnica, pompa olejowa i pompa powietrza zwiększająca ciśnienie paliwa. Moc maksymalna układu była oceniana na około 110 KW a wytwarzany moment obrotowy na około ... 1300 Nm. Ten ostatni był dostępny w całości już od pierwszych obrotów maszyny parowej.

Podwozie modelu E

Źródło: history.net

W „normalnych” warunkach jazdy pracowały tylko dwie pompy wirnikowe zapewniając potowę mocy (system podobny do dzisiejszego „pojemność na życzenie”). To i tak gwarantowało bardzo dobre osiągi. W momencie, gdy kierowca chciał dynamicznie przyspieszyć włączaly się dwie kolejne – po czym należało podkręcić dopływ pary i cisnąć pedał przyspieszenia na tyle, na ile pozwalał rozsądek kierowcy. Tego niestety wielu brakowało. Model E był szybszy niż Cadillac z 16 – cylindrowym silnikiem i w niewprawnych rękach niebezpieczny dla kierowcy.

Jak rozpędał się model E? Wyobraźcie sobie prawie 3 – tonowy automobil na wąskim ogumieniu osiągający 120 km/h ... w 10 sekund. Przy włączonych dwóch pompach wirnikowych pojazd osiągał najwyżej 140 km/h, ale gdy cała aparatura brała się do pracy możliwe było osiągnięcie 190 km/h. Pomimo znacznej prędkości, podczas jazdy było słychać tylko odgłos toczenia opon. Nawet przy maksymalnych obrotach (900 obr/min) maszyna parowa była cicha. Doble, tak jak szybko przyspieszał, potrafił też skutecznie hamować za pomocą czterech pneumatycznych hamulców bębnowych.

W przeciwieństwie do modeli elektrycznych, zasięg modelu E był dość znaczny dzięki zastosowaniu kondensatora pary – urządzeniu podobnemu do chłodnicy i umieszczonego w tym samym miejscu co chłodnica w każdym „zwykłym” samochodzie. Dzięki temu rozwiązaniu paliwa wystarczało nie na kilkadziesiąt kilometrów (bez kondensatora) a już na kilkaset (średnio około 400 km przy „stonowanej” jeździe), czyli niemal tyle samo jak w benzynowym odpowiedniku o porównywalnej mocy. Była to realna, ale niestety droga alternatywa.

Podobne teksty: [Francuskie DNA, retro, Excel i nowa moda](#)

Doble E z nadwoziem zamkniętym

Źródło: Bright Cars

Niesamowite jak na owe czasy osiągi docenił nawet Goehring, który miał jeden egzemplarz w swojej kolekcji. Ostatnie sztuki Doble E opuściły fabrykę w 1932 roku, kiedy producent ogłosił upadłość. Abner jeszcze na przełomie lat 40 i 50-tych pomagał kilku producentom przy rozwoju napędu parowego. Taki napęd był lansowany przez kilku małych producentów z Pensylwanii, którzy zakończeniu wojny chcieli zbić fortunę na napędzie, z którego już dawno zrezygnowano. Abner na emeryturze był akwizytorem i sprzedawał odkurzacze.

Szybkiego modelu E w ciągu 8 lat powstały zaledwie 42 sztuki. Pojazd, choć nowoczesny, był zbyt drogi a klienci nie byli przekonani do tak szybkiej drogowej lokomobili (parowego pojazdu drogowego). Ważną częścią klientów tej klasy pojazdów byli gangsterzy, którzy nie byli w stanie czekać minuty na uruchomienie pojazdu. Warto było wydać aż 9500 \$ (tyle kosztowało samo podwozie z napędem) za niezwykle nowoczesną konstrukcję gwarantującą komfort, przyjazną obsługę i doskonałe osiągi. Jeden z zaledwie kilku ocalałych egzemplarzy można podziwiać w Muzeum Henriego Forda.

Visited 20 times, 1 visit(s) today

Kategoria: Felietony Tagi: AbnerDoble, Doble, DobleE, GoeringCar, pojazdparowy, silnikparowy

Nawigacja wpisu

← „Złoty okres” Talbota

Harley Earl doda ci skrzydeł →

Dodaj komentarz

Twój adres email nie zostanie opublikowany. Wymagane pola są oznaczone *

Komentarz *

Nazwa *

Adres email *

Witryna internetowa

☐

Zapamiętaj moje dane w tej przeglądarce podczas pisania kolejnych komentarzy.

[Dodaj komentarz](#)

Wyszukiwarka:

Szukaj

Pogoda:

Łódź

Teraz, 27 lipca, 15:00, Poniedziałek

21 °C

37 km/h

0,1 mm

Jakość powietrza

źródło: AIRLY

Bardzo dobra

PM 2.5: 26%

PM 10: 10%

Dziś

22 °C

Jutro

22 °C

Godzina po godzinie ▶

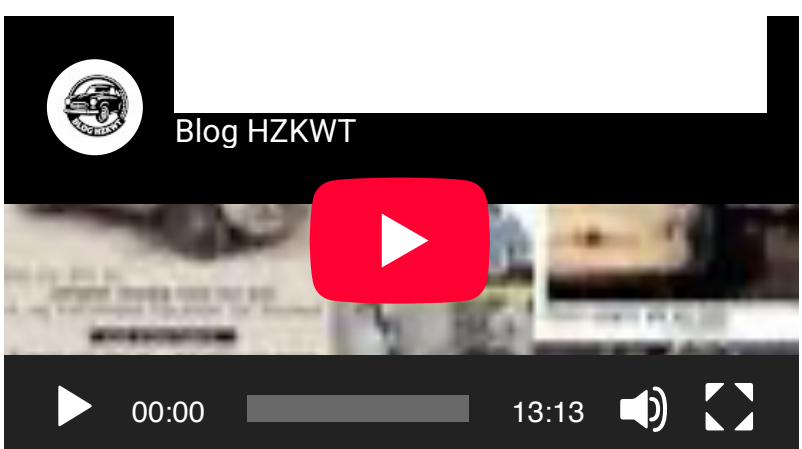
Na 16 dni ▶

twojapogoda.pl

Wyszukuj według kalendarza:

lipiec 2026						
P	W	Ś	C	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		
◀ CZE						

Najnowsze na Youtube:

Popularne na Facebook:

Historia z kotłem w tle - historyczny motoblog

25.07.2026 Srebrny gołąb I

#historiazkolemwtle

Skuter marki Mitsubishi z serii „Silver Pigeon” pozwolił dawnemu producentowi samolotów wznowić produkcję. Czy jedna z wielu wersji tego skutera „czegoś” Wam nie przypomina? Podpowiedz - pewnej włoskiej maszyny w nietypowej wersji wyposażenia.

#Mitsubishi #skuter #Vespa #SilverPigeon ... Wyświetl więcej

Polub

Skomentuj

Udostępnij

Najnowszy wpis na X:

Historia z kotłem w tle

@blog_hzkwt Obserwuj

26.07.2026 Stallion I #historiazkolemwtle

Pinto Stallion (był też Mustang i Maverick) wygląda atrakcyjnie i sportowo. Wersja specjalna na rok modelowy 1976 miała kontrastowe malowanie, te same silniki co model standardowy i ... były tak samo „bombowe” jak pozostałe Pinto.

6:21 PM · 26 lip 2026

👍

Odpowiedz

🔄 Skopiuj ...

[Przeczytaj więcej w serwisie X](#)

Komentarze:

StałyCzytelnik - Syn Forda
Najczęściej czytane:
Reklama motoryzacyjna wczoraj i dziś – od...
Polskie przedwojenne motocykle od A do Z
Halo, dzwonię z samochodu
DNA marki według „Historii ...”, #41 – Dodge
Dycha dla Jacka

Tagi:

AlfaRomeo (13) Audi (7) Bentley (9) BMW (24) Bugatti (14) Cadillac (9) chechy-marki (43) ^{senyczęśń (7)} Chrysler (7) Citro-en (10) Daihatsu (13) DNAMarki (36) felieton (75) Ferrari (19) Fiat (29) Fiat500 (6) Ford (18) Formu-la1 (7) Jaguar (6) kierowcywyścigowi (17) kitcar (7) Lancia (7) Mercedes (27) ^{mikrosa-mochód (6)} napędelektryczny (6) napędparowy (6) Nissan (11) normyspalin (7) Opel (8) Peugeot (14) po-jazdyelektryczne (10) pojazdyrekordowe (12) pojazdywojskowe (12) Porsche (14) pracownikakaroseryjne (8) projektancisamo-chodów (17) prototypy (13) reklama (8) rekordyprędkości (12) Renault (13) RollsRoy-ce (6) Skoda (6) SUV (9) Toyota (12) Volvo (9)

Liczba wyświetleń: 13 354

Wszystkie wpisy: 578

Historia z kotłem w tle © 2014-2026

Projekt i wykonanie: Zbigniew Kluczkowski

Iconic One Theme | Powered by Wordpress